

‘Examenfraude accountants voor de tuchtrechter’.

De beroepsorganisatie voor accountants NBA opent een onderzoek naar leidinggevendenden bij accountantsorganisaties die zich schuldig hebben gemaakt aan examenfraude. De NBA wil daarmee dat de hoofdschuldigen niet ontkomen aan tuchtrechtelijke gevolgen, en het vertrouwen in de sector op deze wijze wordt hersteld.

De beroepsorganisatie voor accountants NBA kiest voor een eigen onderzoek naar de accountants die met hun examens hebben gesjoemeld. Met deze uitzonderlijke stap wil de NBA de druk op de sector opvoeren. Voorzitter Kris Douma wil daarbij schoon schip maken en frauderende beleidsbepalers voor de tuchtrechter dagen. Dat laat hij weten op de vakwebsite van de NBA, accountant.nl. Douma zegt ‘geen heksenjacht’ te willen.

De examenfraude vond plaats bij de deels verplichte toetsen; accountants deelden bijvoorbeeld onderling antwoorden. De affaire leidde tot grote beroering in de sector. Het sjoemelen met antwoorden op grote schaal, door honderden mensen, kwam eind 2022 als eerste aan het licht bij KPMG Nederland. KPMG sprak na een intern onderzoek over zo’n honderd gevallen per jaar, over een periode van vijf jaar.

Bij de firma werden meerdere mensen ontslagen. Ook hoofdaccountant Marc Hogeboom werd aan de kant gezet. Hij bleek zelf op grote schaal gefraudeerd te hebben én informatie verzwegen te hebben voor de respectievelijk Nederlandse en Amerikaanse toezichthouders AFM en PCAOB. Uiteindelijk leverde het KPMG een boete van \$25 mln op.

Recentelijk rapporteerde ook Deloitte intern incidenten te hebben ontdekt, terwijl eerder de voormalige hoofdaccountant Rob Bergmans al moest opstappen. Bij Mazars en BDO zijn ook incidenten geconstateerd. EY, PwC, BDO en Mazars komen naar verwachting in de loop van 2024 met de uitkomsten van intern onderzoek, dat wordt gedeeld met toezichthouder AFM.

Ook Deloitte moet de resultaten nog publiceren, al liep het er al op vooruit door een reservering te treffen voor een eventuele boete of schikking.

De examenfraude heeft voor spanningen gezorgd tussen beroepsorganisatie NBA — van oudsher een bolwerk van de grote accountantskantoren — en de grote accountantskantoren.

De NBA vroeg de zes grote accountantskantoren van ons land in februari al om de ‘namen en rugnummers’ van de accountants die gefraudeerd zouden hebben bij hun toetsen, zodat die voor de tuchtrechter in Zwolle gebracht konden worden. Die kan accountants voor maximaal tien jaar schorsen en geldboetes van duizenden euro’s opleggen.

Het FD ving dit voorjaar vanuit de sector signalen op dat er weinig animo was om mee te werken aan het delen van de informatie. Ze beriepen zich onder andere op privacywetgeving, en vroegen zich af wat de juridische basis was waarop de beroepsorganisatie haar verzoek baseerde.

De NBA wil nu een eigen ‘incidentenonderzoek’ instellen. In de verordening op de kwaliteitsbeoordeling staat dat de NBA daartoe bevoegd is, hoewel dat zelden gebeurt. Voorzitter Kris Douma: ‘Mij gaat het om het herstel van het vertrouwen in de sector’. Het kan volgens hem niet zo zijn dat ‘ernstige examenfraude zonder tuchtrechtelijke toetsing blijft’.

De NBA beperkt zich tot accountants die fraudeerden bij de zware NBA-kennistoets in 2022 en destijds een beleidsbepalende functie bekleedden. In de toets zat een stevige juridische disclaimer waar onder meer in was opgenomen dat men de toets zelfstandig en zonder hulp moest maken. De NBA wil de personeelsdossiers van alle frauderende accountants hebben en zelf beoordelen wie tijdens de fraude een beleidsbepalende functie bekleedde. Die selectie moet voorkomen dat honderden junioren voor de tuchtrechter verschijnen. De NBA wil vooral de grote vissen vangen.